

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

Με αφορμή την 4^η Επιτροπή Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος για την Κοινωνία της Πληροφορίας, διαπιστώνεται ότι στη διάρκεια του πρώτου επταμήνου της διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας:

- Η ανοδική πορεία του Προγράμματος ανακόπηκε
- Σημειώνεται πολύ μεγάλη καθυστέρηση στην ένταξη νέων έργων με σοβαρές επιπτώσεις στη μελλοντική εξέλιξη του Προγράμματος
- Επιβραδύνθηκε ο ρυθμός εξέλιξης των πληρωμών, παρά την ύπαρξη σημαντικού αποθέματος έργων που είχε προετοιμαστεί κατά την προηγούμενη περίοδο
- Οι επιδόσεις υπολείπονται σημαντικά των στόχων που είχαν τεθεί για το 2004
- Δεν υπάρχει στρατηγική για την ανάπτυξη της Κοινωνίας της Πληροφορίας την περίοδο 2004-2008 ούτε αξιοποιείται η διαμορφωθείσα στα τέλη του 2003 από την προηγούμενη κυβέρνηση (Κείμενο Στρατηγικής για την Ψηφιακή Υπόσχεση)

1. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Κοινωνίας της Πληροφορίας, ένα πολύπλοκο, καινοτόμο και διατομεακό Πρόγραμμα, μετά τις παιδικές ασθένειες και τις πολλές δυσκολίες- υποκειμενικές και αντικειμενικές- που αντιμετώπισε, είχε τεθεί **σταδιακά σε τροχιά επιτάχυνσης**, χωρίς να απωλεσθεί- παρά τις συνεχώς διαψευδόμενες προβλέψεις της τότε αντιπολίτευσης της Νέας Δημοκρατίας- ούτε ένα ευρώ. Τα **πρώτα αποτελέσματα** από την αξιοποίηση της πληροφορικής, του Διαδικτύου και των σύγχρονων τηλεπικοινωνιών έχουν ήδη γίνει ορατά στην **εκπαίδευση, στα γρήγορα και προωθημένα δίκτυα των πανεπιστημίων και των ερευνητικών κέντρων, στις φορολογικές αρχές, στα ΚΕΠ, στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις**. Τα οφέλη αποτυπώθηκαν και στη **θεαματική αύξηση** στην περίοδο 2001-2003 της **χρήσης** της πληροφορικής και του Ιντερνετ που σημειώθηκε **ιδίως** μεταξύ των νέων (μαθητές, φοιτητές κ.α.) και των **μικρομεσαίων επιχειρήσεων**.

2. Σήμερα, διαπιστώνεται ότι ο **ρυθμός εξέλιξης** του Επιχειρησιακού Προγράμματος για την Κοινωνία της Πληροφορίας **ανεκόπη ανησυχητικά** στη διάρκεια του επταμήνου διαχείρισής του από την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Οι **σχετικές επιδόσεις** επί της κυβερνήσεως της Νέας Δημοκρατίας όχι μόνον **υπολείπονται αισθητά** των επιδόσεων της

προηγούμενης περιόδου, αλλά **απέχουν παρασάγγας** από τους στόχους του 2004. Το 2003 είχαν προωθηθεί πολλές νέες εντάξεις πολλές νέες προκηρύξεις (πάνω από 800 εκατ. ευρώ), πολλές αξιολογήσεις με αποτέλεσμα να αναπτυχθεί μια δυναμική για το Πρόγραμμα, δεδομένου ότι τα έργα πληροφορικής ακολουθούν έναν κύκλο ωρίμανσης και εξέλιξης. Η δυναμική αυτή **δεν συνεχίστηκε και δεν αξιοποιήθηκε** με συνέπεια να επιβραδυνθεί χρονικά και η εκδήλωση των αντίστοιχων δαπανών. Το αποτέλεσμα είναι αφενός να μην προσεγγίζονται οι ετήσιοι στόχοι που είχαν τεθεί στις αρχές του 2004, αφετέρου να μην προκύπτουν αισιόδοξα μηνύματα για τη συνολική πορεία του Προγράμματος για την υπόλοιπη περίοδο υλοποίησής του.

Μια απλή ματιά στα επισήμως διαθέσιμα στοιχεία επιβεβαιώνει τις τάσεις αυτές. Την πραγματικότητα αυτή **δημιουργικά** αποκρύβει- αποφεύγοντας τις δύσκολες συγκρίσεις- η έκθεση που δίνει στην Επιτροπή Παρακολούθησης η κυβέρνηση. Η πορεία τριών κρίσιμων μεγεθών που αφορούν στην υλοποίηση του Προγράμματος είναι χαρακτηριστική:

1. ΕΝΤΑΞΕΙΣ

ΕΤΟΣ	ΡΥΘΜΟΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΕΝΤΑΞΕΩΝ				
		Σ.Π. (εκατ. ευρώ)	% του συνολικού ΕΠΚτΠ	Δ.Δ (εκατ. ευρώ)	% της Δ.Δ του ΕΠΚτΠ
2003	12/2002	718.92	25.32%	627.89	27.67%
	12/2003	1426.91	50.26%	1190.82	52.47%
	Ετήσιος ρυθμός ανόδου	98.5%		89.7%	

2004 (επτάμηνο)	03/2004	1532.89	53.99%	1299.05	57.24%
	10/2004	1645.17	57.95%	1397.13	61.56%
	Ρυθμός ανόδου επταμήνου	7.3%		7.5%	

Σ.Π.: Συνολικός Προϋπολογισμός. Δ.Δ.: Δημόσια Δαπάνη

Δηλαδή, στη διάρκεια του 2003, είχαν ενταχθεί νέα έργα συνολικού προϋπολογισμού **708 εκατ. ευρώ**, που αντιστοιχούσαν στο **διπλάσιο** σχεδόν των έως τότε ενταγμένων έργων, ενώ στη διάρκεια του επταμήνου της διαχείρισης της Νέας Δημοκρατίας η αντίστοιχη αύξηση νέων εντάξεων ήταν μόλις **112 εκατ. ευρώ** ή **7.3%**. Πρόκειται για μια **δραστική επιβράδυνση** στην ένταξη νέων έργων, γεγονός που θα έχει **σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις** στην εξέλιξη του Προγράμματος τα επόμενα χρόνια.

2. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΕΤΟΣ	ΡΥΘΜΟΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ		
		Σ.Π. (εκατ. ευρώ)	% του συνολικού ΕΠΚτΠ
2003	12/2002	269.77	9.50%
	12/2003	426.99	15.04%
	Ετήσιος ρυθμός ανόδου	58.3%	

2004 (επτάμηνο)	03/2004	487.23	17.16%
	10/2004	703.15	24.77%
	Ρυθμός ανόδου επταμήνου	44.3%	

Δηλαδή και ο ρυθμός εξέλιξης των συμβάσεων επιβραδύνεται (από 58.3% σε 44.3%) παρά το γεγονός ότι είχαν ολοκληρωθεί οι αξιολογήσεις μεγάλων έργων σημαντικού ύψους, η συμβασιοποίηση των οποίων θα έπρεπε να είχε δώσει πολύ καλύτερους ρυθμούς στο Πρόγραμμα.

3. ΠΛΗΡΩΜΕΣ

ΕΤΟΣ	ΡΥΘΜΟΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ				
		Σ.Π. (εκατ. ευρώ)	% του συνολικού ΕΠΚτΠ	Δ.Δ (εκατ. Ευρώ)	% της Δ.Δ του ΕΠΚτΠ
2003	12/2002	90.94	3.20%	83.15	3.66%
	12/2003	264.08	9.30%	254.58	11.22%
	Ετήσιος ρυθμός ανόδου	190.4%		206.2%	

2004 (επτάμηνο)	03/2004	284.50	10.02%	274.99	12.12%
	10/2004	388.76	13.69%	365.24	16.09%
	Ρυθμός ανόδου επταμήνου	36.7%		32.8%	

Και ο ρυθμός εξέλιξης των πληρωμών επιβραδύνεται δραστικά, παρά το γεγονός ότι υπήρχε απόθεμα ανεκτέλεστων συμβάσεων και έργων που βρίσκονταν στη φάση της υπογραφής των συμβάσεων. Ενώ, στη διάρκεια του 2003, **τριπλασιάστηκαν** οι πραγματικές πληρωμές, στη διάρκεια του επταμήνου της διαχείρισης της Νέας Δημοκρατίας οι πραγματικές πληρωμές αυξήθηκαν μόνον **κατά το ένα τρίτο**.

3. Η εξέλιξη αυτή είναι **διπλά επικίνδυνη** καθώς έρχεται και σε αντίθεση με τη **φυσιολογική ροή των πραγμάτων**. Είναι γνωστό ότι τα έργα πληροφορικής

διανύουν έναν κύκλο εξέλιξης από τον αρχικό σχεδιασμό τους και την ένταξη τους στο Πρόγραμμα έως την τελική υλοποίησή τους. Το γεγονός αυτό οδηγεί υπό φυσιολογικές συνθήκες στην **συν τω χρόνω επιτάχυνση του Προγράμματος**, καθώς σε κάθε χρονική περίοδο αξιοποιείται και ένα απόθεμα έργων της προηγούμενης. Τον Μάρτιο του 2004, η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας παρέλαβε ένα ανεκτέλεστο υπόλοιπο συμβάσεων περίπου **200 εκατ. ευρώ** και **116 νέα έργα συνολικού προϋπολογισμού 843 εκατ. ευρώ έτοιμα να προστεθούν** στην υλοποίηση (που βρίσκονταν σε φάση υπογραφής συμβάσεων, σε διαδικασία αξιολόγησης, σε ανοιχτή προκήρυξη). **Το απόθεμα αυτό των έργων αξίας πάνω από 1 δισεκ. ευρώ (δηλ. το 37% περίπου του συνολικού Προγράμματος) καθυστερεί επικίνδυνα να αξιοποιηθεί.**

4. Γενικότερα, τον Μάρτιο του 2004, η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ παρέδωσε, εκτός από το προαναφερόμενο **απόθεμα έργων προς υλοποίηση** και έναν **προγραμματισμό έργων με σαφείς στόχους και χρονοδιαγράμματα**, συγκεκριμένα **εργαλεία** για την καλύτερη υλοποίηση του Προγράμματος [διαδικασία εξαμηνιαίου προϋπολογισμού και απολογισμού και διαμόρφωση αντίστοιχου προγράμματος δράσης (action plan), μοντέλο πρόβλεψης και παρακολούθησης της εξέλιξης των δαπανών, εγχειρίδιο διεργασιών και διαδικασιών για την υλοποίηση του Προγράμματος, ομάδες της Κοινωνίας της Πληροφορίας σε κάθε Γενική Γραμματεία και σε κάθε Περιφέρεια, συμπληρωματικό Πρόγραμμα για κάθε περιφέρεια, πλαίσιο διαλειτουργικότητας των συστημάτων πληροφορικής της δημόσιας διοίκησης, μηχανισμούς διαβούλευσης και παραγωγής προτάσεων πολιτικής όπως το e-business forum, μηχανισμούς κατάρτισης για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις, τα αποτελέσματα της διαβούλευσης για το outsourcing, κείμενο στρατηγικής ανάπτυξης της ευρυζωνικής πρόσβασης, κείμενο στρατηγικής για την ανάπτυξη κατανεμημένων υπηρεσιών πλέγματος υπολογιστικών συστημάτων/grids, δυνατότητες αξιοποίησης του λογισμικού ανοιχτού κώδικα, σχέδιο της πρώτης έκθεσης για την κατάσταση της Κοινωνίας της Πληροφορίας το 2003 από το νεοσύστατο Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας, μελέτη για την στρατηγική προοπτική ανάπτυξης του κλάδου της πληροφορικής και των επικοινωνιών, μελέτες για τις αρχές κοστολόγησης των έργων πληροφορικής κ.α.], **μια συγκεκριμένη πρόταση στρατηγικής («Η Ψηφιακή Υπόσχεση»)** τόσο για την υποδοχή και την αξιοποίηση των έργων πληροφορικής που θα υλοποιηθούν όσο και γενικότερα για την ανάπτυξη της Κοινωνίας της Πληροφορίας στη χώρα μας την περίοδο 2004-2008. Η νέα διακυβέρνηση, αν και έγκαιρα και λεπτομερώς είχε προειδοποιηθεί για τις **μεγάλες απαιτήσεις** και τις **πραγματικές δυσκολίες** που αντιμετώπιζει ένα Πρόγραμμα αυτής της κλίμακας και αυτής της πολυπλοκότητας, όχι μόνον αδράνησε, αλλά επιχειρεί κατά τη γνώση της μέθοδο να φορτώσει τις δικές της αδυναμίες, **τη δική της άγνοια και απραξία** στην προηγούμενη κυβέρνηση. **Καθώς οι στόχοι και οι υποχρεώσεις του 2004 δεν θα καλυφθούν, ακόμη και αν τελικά αποφευχθεί η απώλεια πόρων μέσω της «δημιουργικής» αξιοποίησης των δυνατοτήτων του Κανονισμού του Προγράμματος, τα πράγματα θα είναι πολύ πιο δύσκολα τα επόμενα χρόνια, ειδικά αν συνεχιστεί η σημερινή ανέμελη χωρίς επίγνωση των πραγματικών δυσκολιών και χωρίς κατεύθυνση πορεία.**

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

ΕΝΤΑΞΕΙΣ

ΕΤΟΣ	ΡΥΘΜΟΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΕΝΤΑΞΕΩΝ				
		ΣΚ	% του συνολικού ΕΠΚτΠ	Δ.Δ	% της Δ.Δ του ΕΠΚτΠ
2003	12/2002	718.92	25.32%	627.89	27.67%
	12/2003	1426.91	50.26%	1190.82	52.47%
	Ετήσιος ρυθμός ανόδου	98.5%		89.7%	

2004 (επτάμηνο)	03/2004	1532.89	53.99%	1299.05	57.24%
	10/2004	1645.17	57.95%	1397.13	61.56%
	Ρυθμός ανόδου επταμήνου	7.3%		7.5%	

Σεπ-2002 μέχρι Μαρ- 2004	09/2002	596.70	21.02%	505.67	22.28%
	03/2004	1532.89	53.99%	1299.05	57.24%
	Ρυθμός ανόδου 18 μήνου	156.9%		156.9%	

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΕΤΟΣ	ΡΥΘΜΟΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ		
		ΣΚ	% του συνολικού ΕΠΚτΠ
2003	12/2002	269.77	9.50%
	12/2003	426.99	15.04%
	Ετήσιος ρυθμός ανόδου	58.3%	

2004 (επτάμηνο)	03/2004	487.23	17.16%
	10/2004	703.15	24.77%
	Ρυθμός ανόδου επταμήνου	44.3%	

Σεπ-2002 μέχρι Μαρ-2004	09/2002	217.22	7.65%
	03/2004	487.23	17.16%
	Ρυθμός ανόδου 18 μήνου	124.3%	

ΠΛΗΡΩΜΕΣ

ΕΤΟΣ	ΡΥΘΜΟΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ				
		ΣΚ	% του συνολικού ΕΠΚτΠ	Δ.Δ	% της Δ.Δ του ΕΠΚτΠ
2003	12/2002	90.94	3.20%	83.15	3.66%
	12/2003	264.08	9.30%	254.58	11.22%
	Ετήσιος ρυθμός ανόδου	190.4%		206.2%	
2004 (επτάμηνο)	03/2004	284.50	10.02%	274.99	12.12%
	10/2004	388.76	13.69%	365.24	16.09%
	Ρυθμός ανόδου επταμήνου	36.7%		32.8%	
Σεπ-2002 μέχρι Μαρ-2004	09/2002	54.74	1.93%	50.91	2.24%
	03/2004	284.50	10.02%	274.99	12.12%
	Ρυθμός ανόδου 18 μήνου	419.7%		440.2%	